

Asia: VN/14985/2022

Lausuntopyyntö kunnossapitolain toimivuusarviointi -raportista

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko toimivuusarviointi mielestänne riittävän kattava? Jos ei, mitä arvioinnista on jäänyt puuttumaan ja millaisia lisäselvitystarpeita tunnistatte?

Hengitysliiton mielestä toimivuusarvioinnissa tulee tuoda laajasti esille katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon vaikutukset erilaisille katujen käyttäjille. Toimivuusarvioinnissa tulee antaa selkeät ja kattavat lähtötiedot sekä listattava asiat, jotka tulee huomioida jatkossa laadittavissa yksityiskohtaisissa katujen kunnossapito-ohjeissa. Terveiden ja hengitysterveyden näkökulma kunnossapitotoimissa tulee ottaa esille esimerkkinä katujen hiekoitusmateriaalien käytöstä ja poistosta aiheutuvan katupölyn vaikutukset hengitys- ja sydänsairauksiin sekä yleisesti hengitysterveyteen.

2. Mitä mieltä olette toimivuusarvioinnin havainnoista liittyen katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa koskeviin säännöksiin (lain luvut 2 ja 3)?

Tärkeää on, että havainnoissa on tuotu esiin katujen loppukäyttäjien näkemyksiä mm. esteettömyyden näkökulmasta ja ne tulee huomioida tulevissa säännöksissä. Myös hengitysterveys tulee ottaa mukaan toimivuusarviointiin, kun kunnossapitotoimista säädetään.

3. Mitä mieltä olette toimivuusarvioinnin havainnoista liittyen kaduilla ja yleisillä alueilla tehtävien töiden sääntelyyn?

Ei kannan ottoa

4. Mitä mieltä olette muista toimivuusarvioinnissa esitetyistä nykyisen lain kehittämistarpeista sekä esitetyistä kokonaan uusista sääntelytarpeista?

Hengitysliitto pitää tärkeänä, että yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat lähtökohtia lain valmistelussa.

5. Onko teillä muita terveisiä tai palautetta lainvalmistelua varten?

Lainvalmistelussa tulee lähtökohtana olla esteettömyys laajasti katujen kunnossapidossa ja siinä vastataan eri ihmisryhmien ja erityisryhmien tarpeisiin liikkua. Terveellinen ja turvallinen liikkuminen on taattava eri ikäryhmille sekä mm. hengitys- ja sydänsairauksia ja allergiasairauksia sairastaville. Katupöly ja sen terveysvaikutukset tulee nostaa esiin. Katupöly koostuu pääosin jauhautuneesta

hiekoitushiekasta ja sisältää mm. tiesuolaa. Katupölyn hiukkaset ja erityisesti sen sisältämät pienhiukkaset ovat terveydelle haitallisia. Pienhiukkaset lisäävät sairastuvuutta hengityssairauksiin sekä sydän- ja verisuonitauteihin, mm. astmaan sairastumisen ja useissa pitkäaikaissairauksissa kuolleisuuden riski nousee tasaisesti hengitysilman pienhiukkaspitoisuuden noustessa.

Kaavoituksessa on tärkeää tunnistaa esimerkiksi katukuilut ja niiden vaikutukset hengitysterveyteen. Katupölyn ympäristöneutraalit sidontamenetelmät ja niiden käytön suunnittelu ovat keskeisessä roolissa hengitysilman laadun hallinnassa.

Myös taajamissa kannattaa tarkastella katupölyn terveyshaittojen vähentämistä tuoreen kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian mukaisesti. Sen mukaisesti on tärkeää tukea ihmisten ulkoilua ja luonnossa liikkumista. Liikkumisen tulee olla terveellistä ja turvallista ympäri vuoden ja mm. katupölyn vaikutukset hengitysterveyteen on huomioitava. Hengityслиitto esittää, että taajamien viheralueiden talvikunnossapitoa tulee laajentaa, jotta liikkuminen viheralueilla on mahdollista vuodenajasta riippumatta.

Kujala Timo
Hengityслиitto ry